

Opracowanie: dr hab. Marzena Nowakowska, dr Maria Szczepańska, mgr Grażyna Gębał

MS Access - ćwiczenie nr 7

Korespondencja seryjna

1. Zdefiniować kwerendę **Premia kwartalna**, w której dla każdego pracownika obliczana jest premia w wysokości 12% podstawy jego wynagrodzenia.

Następnie zmodyfikować kwerendę tak, by odsetek premii zmieniał się w zależności od dyspozycji użytkownika. Ponieważ wartość odsetka ma być wprowadzana w odpowiedzi na monit, należy w kwerendzie zdefiniować parametr.

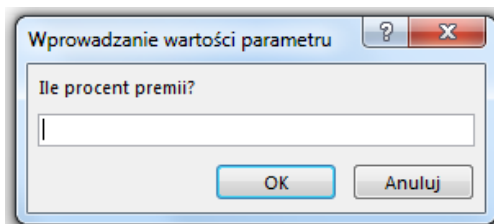
Wykonanie

- Wprowadzić do okna projektowego tabelę **PRACOWNICY** i **WYKAZ ZASZEREGOWAŃ**.
- W siatce projektowej umieścić pola, jak na rys. 1:

Pole:	☐ Id_prac	☐ Nazwisko	☐ Imię	☐ Podst_wyn	☐ Premia_kw: 0,12*[Podst_wyn]
Tabela:	PRACOWNICY	PRACOWNICY	PRACOWNICY	WYKAZ ZASZEREGOWAŃ	
Sortuj:		Rosnąco	Rosnąco		
Pokaż:	☒	☒	☒	☒	☒
Kryteria:					
lub:					

Rys. 1. Siatka projektowa kwerendy **Premia kwartalna**

- Uruchomić kwerendę, wrócić do widoku projektu i ustawić format pola *Premia_kw* na *Waluta* (w arkuszu właściwości pola).
- Zmodyfikować definicję pola *Premia_kw*, wpisując w miejsce stałej 0,12 parametr: *[Ile procent premii?]*. Nawiasy kwadratowe są sygnałem, że kwerenda ma wyświetlić monit o podanie wartości parametru, a tekst ujęty w nawiasy jest treścią monitu.
- Uruchomić kwerendę. Pojawi się monit, jak na rys. 2.
- Podana w oknie parametru wartość zostanie umieszczona w kwerendzie w miejsce parametru *[Ile procent premii?]*.

Rys. 2. Monit o podanie wartości parametru

- Wartością parametru jest liczba ułamkowa reprezentująca procent. W celu ułatwienia użytkownikowi reakcji na monit, można zmodyfikować pole obliczające premię kwartalną do postaci:

$$Premia\_kw: 0,01*[ile procent premii?]*[Podst\_wyn]$$

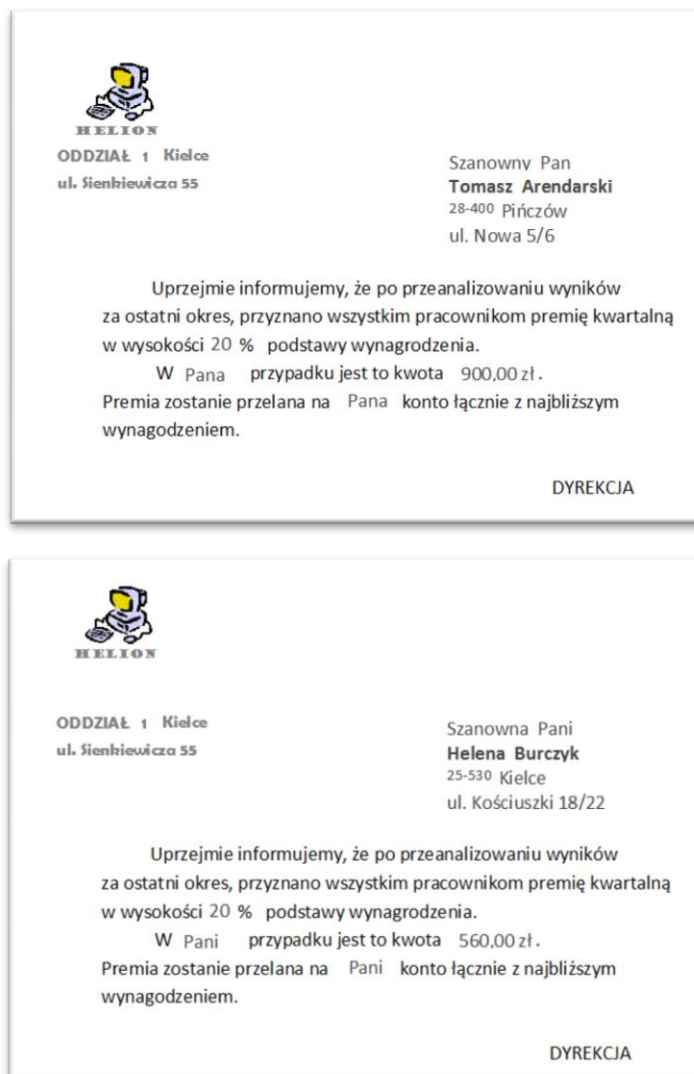
Dzięki temu przy premii, np. piętnaście procent, użytkownik wpisuje wartość 15 zamiast 0,15 (uwaga: należy uzupełnić monit o informację objaśniającą styl wprowadzenia danej).

- Zamknąć kwerendę z zapisem zmian.
- Przetestować działanie kwerendy **Premia kwartalna** dla wartości parametru nieprawidłowego typu, zamiast wartości liczbowej wprowadzając tekst. Uruchomić kwerendę i w odpowiedzi na monit wpi-

sać tekst, np.: *osiem*. Kwerenda nie zostanie uruchomiona i system wyprowadzi komunikat o błędzie; dokładna przyczyna błędu nie jest jednak podana.

- Zmodyfikować projekt kwerendy, definiując dla parametru [*Ile procent premii?*] typ danych: *Pojedyncza precyzja*. Skorzystać z grupy *Pokazywanie/Ukrywanie* zakładki *Projektowanie* menu głównego. Jeżeli użytkownik wprowadzi tekst zamiast liczby (jak wyżej), to kwerenda dalej nie zostanie uruchomiona, ale wyprowadzony komunikat o błędzie informuje, że powodem jest błędny typ danych.

2. Przygotować korespondencję seryjną w postaci raportu **Listy – premie**, który generuje dla wszystkich pracowników firmy powiadomienia o wysokości premii kwartalnej (rys. 3).

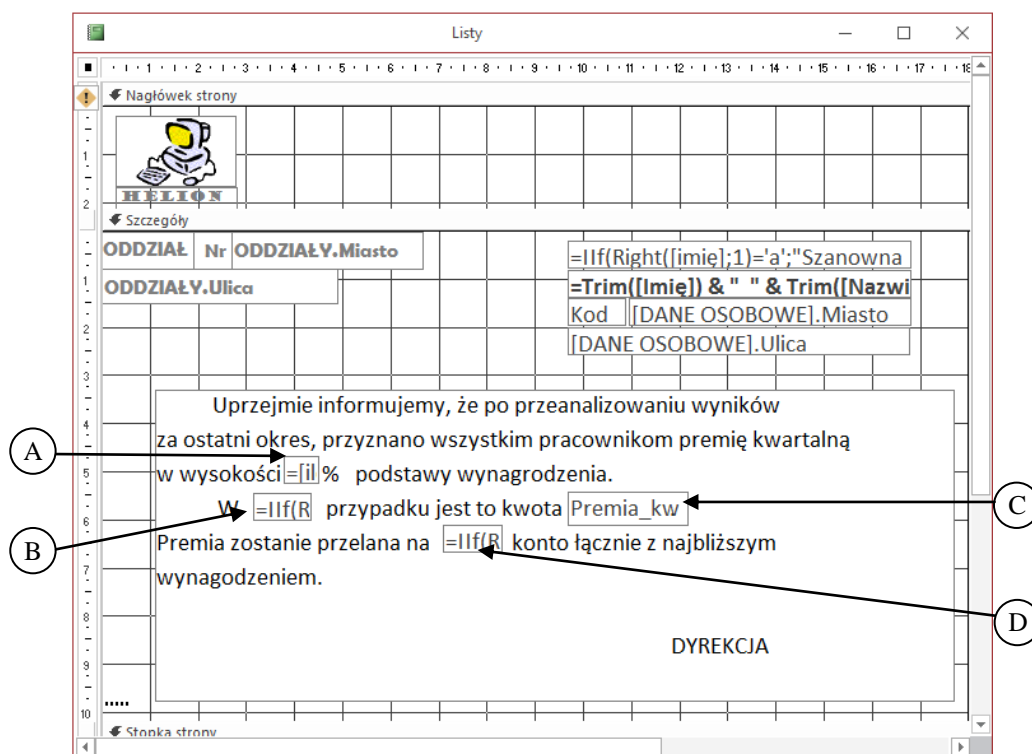
Rys. 3. Przykładowe listy korespondencji seryjnej

Listy do wydruku mają być uporządkowane według numerów oddziałów, a w ramach każdego oddziału w porządku alfabetycznym według nazwisk pracowników. Projekt raportu jest przedstawiony na rys. 4.

Wskazówki

Dane potrzebne do raportu pochodzą z przygotowanej wcześniej kwerendy **Premia kwartalna** oraz tabel **ODDZIAŁY** i **DANE OSOBOWE**. Między tymi obiektami nie ma wiązań. Zostaną one utworzone automatycznie, jeżeli raport powstanie za pomocą kreatora raportów.

Uruchomienie raportu będzie wymagało podania, jaki procent premii został w danym kwartale przyznany (procent premii jest parametrem kwerendy **Premia kwartalna**).

Rys. 4. Projekt raportu **Listy - premie**

Wykonanie

- Uruchomić kreator raportów. Przygotować źródło danych do raportu (będzie to kwerenda wbudowana). Potrzebne są pola: *Nr*, *Miasto*, *Ulica* z tabeli **ODDZIAŁY**, *Nazwisko*, *Imię* i *Premia_kw* z kwerendy **Premia kwartalna** oraz pola: *Kod*, *Miasto*, *Ulica* z tabeli **DANE OSOBOWE**. W ostatnim oknie kreatora wybrać opcję *Modyfikuj projekt raportu*.
- W projekcie raportu zostawić tylko sekcje *Nagłówek strony* i *Szczegóły*. W nagłówku umieścić logo firmy, a w sekcji szczegółów zaprojektować list według wzoru, jak na rys. 4.
- W celu dopasowania do osoby zwrotów grzecznościowych *Pan/Pani* wykorzystać pola tekstowe z formułą testującą ostatnią literę imienia, np.:

$$= \text{IIf}(\text{Right}([\text{imię}];1) = 'a'; "Szanowna Pani"; "Szanowny Pan")$$

- Użycie funkcji *Trim* pozwoli na pominięcie zbędnych (wiodących i końcowych) spacji:

$$= \text{Trim}([\text{Imię}]) \& " " \& \text{Trim}([\text{Nazwisko}])$$

- Wykorzystując formant *Etykieta* wprowadzić treść listu, tak by można było w nim nanieść pola tekstowe ze zwrotami grzecznościowymi oraz pola ze stawką procentową i wysokością premii kwartalnej, na rysunku oznaczono je literami od A do D:

(A) odwołanie do parametru kwerendy **Premia kwartalna** będącej źródłem danych do raportu:

$$=[\text{ile procent premii?}]$$

(B) formuła zwrotu grzecznościowego:

$$= \text{IIf}(\text{Right}([\text{imię}];1) = 'a'; "Pani"; "Pana")$$

(C) pole powiązane (wybrać z pola kombi z zakładki *Dane w Akusza właściwości* pola):

$$[\text{Premia\_kw}]$$

(D) formuła zwrotu grzecznościowego:

$$= \text{If}(\text{Right}([\text{imię}];1)='a';\text{"Pani"};\text{"Pana"})$$

- Wszystkie pola tekstowe sformatować wybierając:
  - *Styl tła* → *Przezroczysty*
  - *Styl obramowania* → *Przezroczysty*
- Poniżej etykiety z treścią listu umieścić formant *Wstaw podział strony* (widoczny na rys. 4 w postaci wielokropka w lewym dolnym rogu okna projektowego raportu). Dzięki temu list do każdej osoby będzie drukowany od nowej strony.
- Zapisać raport i obejrzeć efekt końcowy w widoku *Podgląd wydruku*.

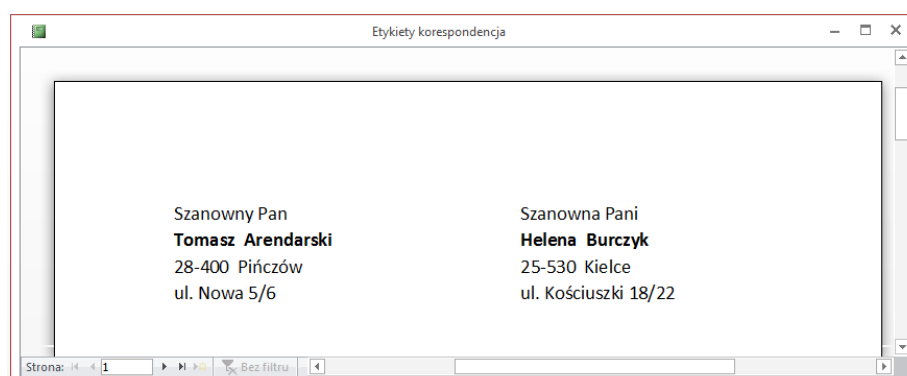
3. Przygotować raport definiujący etykiety adresowe dla listów opracowanych w zadaniu 4.

Wykonanie

- Zdefiniować kwerendę **Etykiety**, w której zostaną przygotowane dane do raportu. Potrzebne są pola: *Nr_oddz*, *Nazwisko*, *Imię* z tabeli **PRACOWNICY** i pola: *Kod*, *Miasto*, *Ulica* z tabeli **DANE OSOBOWE**. Obecność pola *Nr_oddz* umożliwi wprowadzenie sortowania analogicznego do tego w raporcie **Listy - premie**.
- Kliknąć przycisk *Etykiety* z grupy *Raporty* na karcie *Tworzenie*.
- Wskazać jedną z proponowanych etykiet lub zdefiniować własną, np.:

=If(Right([imię];1)='a';"Szanowna Pani";"Szanowny Pan")
=[Imię] & " " & [Nazwisko]
=Left([Kod];2) & "-" & Right([kod];3) & " " & [Miasto]
=[ulica]

- Zakończyć pracę z kreatorem.
- W razie potrzeby wprowadzić zmiany w widoku projektu (np. rozmiar i krój czcionki).
- Fragment strony z gotowymi etykietami adresowymi w widoku *Podgląd wydruku* zaprezentowano na rys. 5.

Rys. 5. Etykiety adresowe – fragment podglądu wydruku

Ćwiczenie dodatkowe

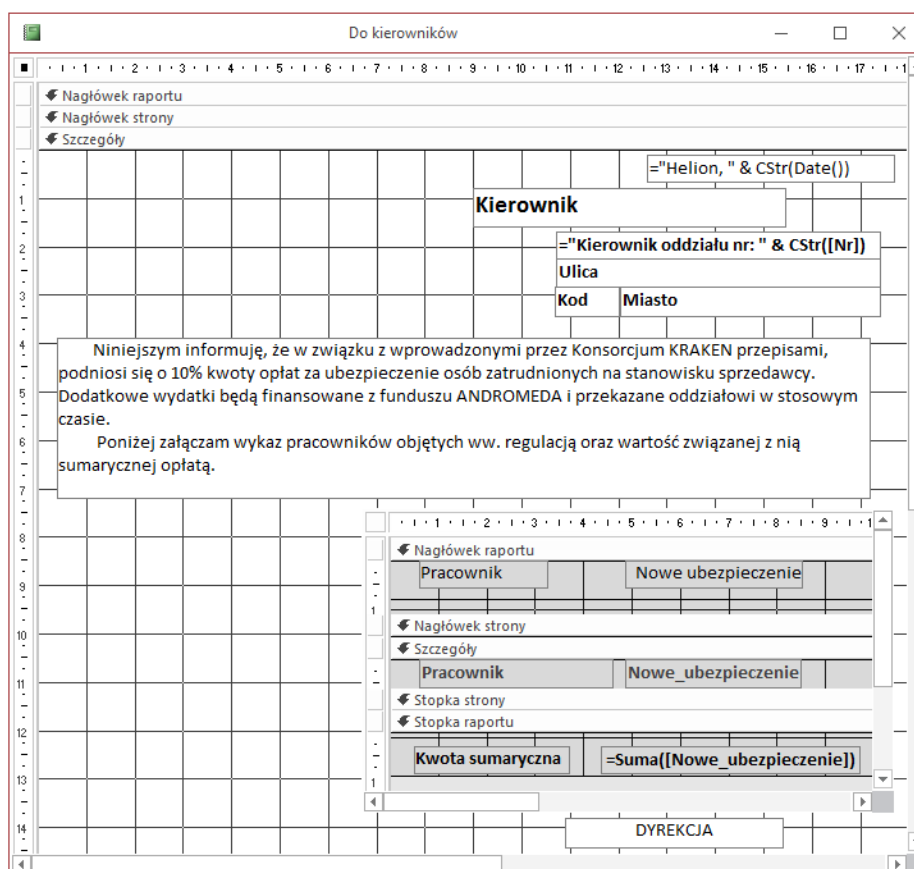
4. Przygotować korespondencję seryjną w postaci raportu z podraportem **Do kierowników**, który generuje dla kierowników oddziałów firmy powiadomienia o zwiększeniu kwoty opłaty za ubezpieczenie dla sprzedawców o 10%.

Raport nadrzędny (główny) zawiera imię i nazwisko kierownika oraz adres oddziału. W raporcie podrzędnym (podraporcie) są zestawione dane: nazwisko i imię sprzedawcy, wysokość opłaty za jego ubezpieczenie oraz sumaryczna kwota, jaką oddział przeznaczają na opłatę ubezpieczeniową swoich sprzedawców. Polem łączącym oba raporty jest *Nr_oddz*.

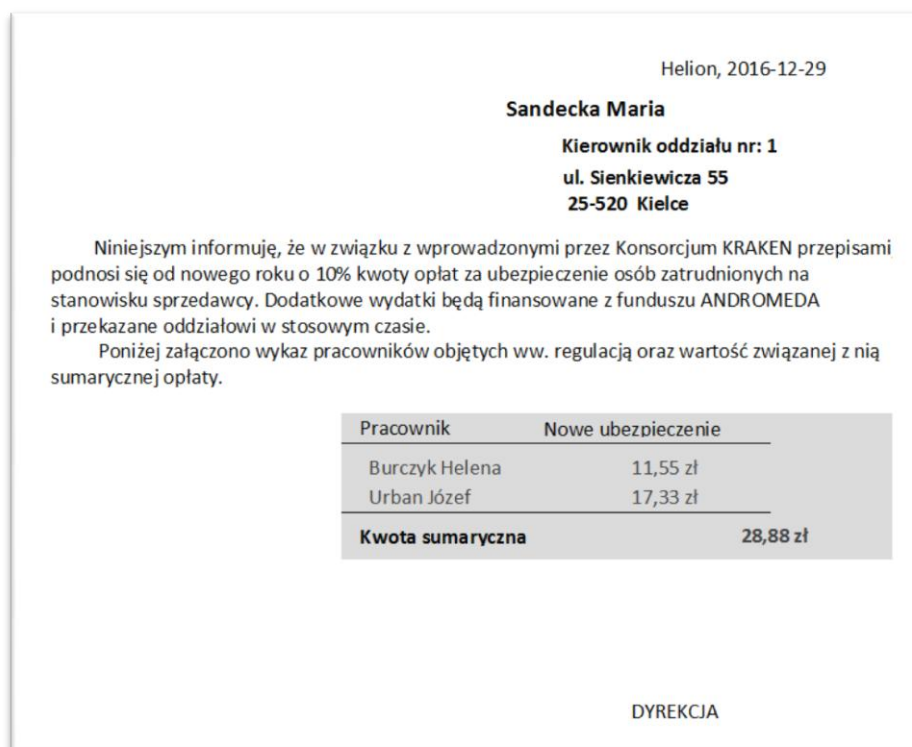
Projekt raportu oraz podgląd wydruku pierwszego listu są przedstawione na rys. 6 i 7.

Wskazówki

- Realizacja zadania wymaga zdefiniowania następujących obiektów w bazie danych:
  - kwerenda funkcjonalna **Nowe ubezpieczenia sprzedawców** aktualizująca wysokości ubezpieczeń sprzedawców zgodnie z podanymi warunkami (zwiększenie o 10%),
  - kwerenda wybierająca **Do kierowników – ubezpieczenia sprzedawców** zestawiająca dane do podraportu. Pole *Nowe_ubezpieczenie* jest równe polu *Ubezpieczenie* z tabeli **PRACOWNICY** po jego aktualizacji, a pole *Pracownik* jest konkatencją nazwiska i imienia pracownika,
  - kwerenda wybierająca **Do kierowników** dostarczająca dane adresowe do raportu nadrzędnego.

Rys. 5. Projekt korespondencji seryjnej **Do kierowników** – raport z podraportem

Rys. 6. Podgląd wydruku pierwszego listu korespondencji seryjnej *Do kierowników*